Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 685599

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Gemeente Emmen

Aan de raad van de gemeente Emmen

team
Programma Emmen Vernieuwt

ons kenmerk	zaaknummer	bijlage	behandeld door
24276-2026	242476-2026		M. Bodewitz-Wessels
datum	**telefoon**	**fax**	**e-mail**
21 oktober 2026	14 0591		gemeente@emmen.nl

onderwerp
Beantwoording vragen vanuit de commissie.

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de noodzaak om voortvarend te blijven werken aan de uitbreiding van de elektriciteitsinfrastructuur in de gemeente Emmen en gaan wij in op de vraag waarom het college voorstelt om de grens voor transformatorstations op de lijst met bindende adviesgevallen te verhogen naar 500 m².

Toenemende druk op het elektriciteitsnet
De energietransitie leidt tot een verschuiving van aardgas naar elektriciteit. Hierdoor neemt de vraag naar transportcapaciteit op het elektriciteitsnet sterk toe, zowel voor de afname van elektriciteit als voor het terugleveren van lokaal opgewekte energie.

Op dit moment is sprake van netcongestie en bestaan er wachtlijsten voor nieuwe of zwaardere aansluitingen. Dit raakt zowel inwoners als bedrijven. Inwoners kunnen hun opgewekte zonne-energie niet altijd terugleveren aan het net en lopen het risico dat zij in de toekomst langer moeten wachten op een zwaardere aansluiting. Daardoor kan onder meer de overstap naar elektrisch rijden of duurzame verwarmingssystemen worden vertraagd, waardoor men langer afhankelijk blijft van fossiele brandstoffen en de daarmee samenhangende kosten.

Ook voor bedrijven vormt de beperkte netcapaciteit een groot knelpunt. Al geruime tijd bestaat een aanzienlijke wachtrij van bedrijven die een nieuwe of zwaardere aansluiting nodig hebben voor hun bedrijfsvoering of verduurzamingsplannen. Daarnaast belemmert de beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet de realisatie van het gemeentelijke RES-bod en andere ambities op het gebied van duurzaamheid, woningbouw en economische ontwikkeling.

Uitvoering van de motie "Het Net Op Orde"
Met de motie “Het Net Op Orde” heeft uw raad het maatschappelijk belang van een veilig, betrouwbaar en toekomstbestendig elektriciteitsnet nadrukkelijk onderkend. Daarbij heeft uw raad uitgesproken dat vertraging in de uitbreiding van het elektriciteitsnet leidt tot vertraging van de energietransitie in Emmen en dat hierdoor lopende en toekomstige initiatieven van bedrijven, woningcorporaties en energiecoöperaties kunnen stagneren. Ook heeft uw raad gewezen op de mogelijke financiële, ruimtelijke en economische schade die hierdoor voor de regio kan ontstaan.

Het college geeft uitvoering aan deze motie. Daarbij richten wij ons niet alleen op de realisatie van het nieuwe transformatorstation Veenoord-Boerdijk, maar ook op de tijdige verzwaring van het onderliggende elektriciteitsnet. Zonder deze verzwaring kan de extra capaciteit die het nieuwe transformatorstation biedt immers niet volledig worden benut.

Tegelijkertijd onderkennen wij de enorme opgave waarvoor netbeheerder Enexis staat. Op dit moment kan Enexis nog niet exact aangeven hoeveel tijd de volledige uitbreiding van het netwerk in beslag zal nemen. Gezien de omvang van de opgave in Emmen is het echter aannemelijk dat deze werkzaamheden nog geruime tijd zal duren. Het college verwacht van Enexis dat zij hierbij voortvarend te werk gaat en daar waar mogelijk kansen benut om te versnellen. Hierover blijven wij nadrukkelijk met de netbeheerder in gesprek.

Ook binnen de gemeentelijke organisatie nemen wij onze verantwoordelijkheid. Daarom is een ambtelijke projectgroep ingericht die zich richt op een zorgvuldige en efficiënte afhandeling van de verschillende procedures en projecten die samenhangen met de uitbreiding van het elektriciteitsnet.

Kritisch kijken naar onze eigen processen
Bij het realiseren van de benodigde netuitbreidingen kijkt het college naar de gehele keten. Daarbij onderzoeken wij ook waar binnen de gemeentelijke processen tijdswinst kan worden geboekt.

In dat kader ligt het voorstel voor om de grens voor transformatorstations op de lijst met bindende adviesgevallen te verhogen naar 500 m². Wij begrijpen de vraag die daarbij wordt gesteld of hiermee slechts een beperkte tijdswinst van enkele maanden wordt gerealiseerd.

Het college is van mening dat juist de optelsom van tijdsbesparingen binnen de gehele keten van groot belang is. Wanneer iedere betrokken partij ervan uitgaat dat haar bijdrage aan de totale doorlooptijd beperkt is, blijft versnelling uit. De winst zit juist in het combineren van vele kleine verbeteringen in procedures en processen.

Bovendien vinden wij dat de gemeente kritisch moet durven kijken naar haar eigen werkwijze. Wanneer wij van netbeheerders verwachten dat zij alles doen om te versnellen, past het ons om dezelfde inzet te tonen binnen onze eigen bevoegdheden en processen.

Daarnaast kan de tijdswinst in specifieke situaties groter zijn dan enkele maanden en zelfs oplopen tot een jaar of meer. Wanneer in een later stadium alsnog aanvullende besluitvorming nodig is, bestaat het risico dat delen van de engineering opnieuw moeten worden uitgevoerd en procedures opnieuw moeten worden doorlopen. Het voorkomen van dergelijke vertragingen levert substantiële tijdswinst op. Daarbij speelt mee dat aanvrager de beperkte beschikbare engineeringscapaciteit efficiënt moet inzetten, en om herontwerp te voorkomen wacht deze op een definitief besluit van de gemeente. Parallelle planning is vanwege onzekerheid over het plan dus niet mogelijk in dit deel van het proces.

Zorgvuldigheid en participatie blijven uitgangspunt
Het streven naar versnelling betekent niet dat zorgvuldigheid uit het oog wordt verloren. Het college wil voorkomen dat procedures opnieuw moeten worden doorlopen en zet daarom in op een zorgvuldig proces, inclusief een passende vorm van participatie.

Voor transformatorstations tussen de 100 en 500 m² geldt dat het college allereerst zal zoeken naar locaties op bedrijventerreinen. Op dergelijke locaties is de impact op de woonomgeving doorgaans beperkt.

Participatie blijft maatwerk. In situaties waarin een transformatorstation met beperkte ruimtelijke en maatschappelijke gevolgen kan worden ingepast en waarbij de technische locatiekeuze sterk wordt begrensd door de eisen van het elektriciteitsnet, acht het college informeren van de omgeving vaak een passende vorm van participatie. Daarbij kunnen belanghebbenden meedenken over de landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing, bijvoorbeeld op het gebied van groenvoorzieningen, erfafscheidingen en beeldkwaliteit. In overleg met de netbeheerder bepalen we welke maatregelen we nemen voor participatie. De uiteindelijke beslissing wordt genomen op basis van een aantal factoren die hierbij een rol spelen, zoals of er omwonenden zijn en of het veel impact heeft in de buurt. Ook als er verwacht wordt dat er een discussie ontstaat zal de participatie uitgebreider ingevuld worden.

Het college merkt daarbij op dat de beschikbare capaciteit bij netbeheerders beperkt is. Wanneer locaties pas in een laat stadium fundamenteel ter discussie worden gesteld, kan dit ertoe leiden dat projecten opnieuw moeten worden ingepland, wat verdere vertraging van de noodzakelijke netuitbreidingen veroorzaakt.

Verdeling van verantwoordelijkheden
Met een verhoging van de grens op de lijst met bindende adviesgevallen kiest de raad er bewust voor om de afweging over transformatorstations tot 500 m² bij het college neer te leggen. Het college kan dan, indien sprake is van een ruimtelijk aanvaardbare ontwikkeling, afwijken van het omgevingsplan zonder voorafgaand bindend advies van de raad. In het voorliggende geval gaat het op dit moment om 3 stations die groter zijn dan 100 m². Voor een van de stations is al bekend dat een locatie op het bedrijventerrein mogelijk is. Verwachting is dat de overige twee locaties ook op een bedrijventerrein kunnen worden ingepast.

Met voorliggend voorstel wordt aangesloten bij de gebruikelijke rolverdeling tussen raad en college. De raad is primair kaderstellend en controlerend, terwijl het college verantwoordelijk is voor uitvoering en vergunningverlening.

Een transformatorstation van bijvoorbeeld 290 of 420 m² betreft in de praktijk vaak een uitvoeringsvraagstuk. De noodzaak voor dergelijke voorzieningen vloeit doorgaans voort uit eerder door de raad vastgesteld beleid op het gebied van woningbouw, energietransitie en economische ontwikkeling.

De raad blijft betrokken
Een verhoging van de grens naar 500 m² betekent nadrukkelijk niet dat de raad buitenspel wordt gezet. De raad behoudt haar kaderstellende en controlerende rol en kan nog altijd:

- Beleid vaststellen;
- Participatiekaders vaststellen;
- Budgetten beschikbaar stellen;
- Het college controleren;
- Vragen stellen over locatiekeuzes en uitvoering;
- Richting geven door middel van moties en amendementen.

Het voorstel beoogt daarom niet de rol van de raad te beperken, maar de uitvoering van reeds vastgesteld beleid efficiënter te organiseren, zodat noodzakelijke uitbreidingen van het elektriciteitsnet sneller kunnen worden gerealiseerd.

Wij vertrouwen erop uw vragen met deze brief voldoende te hebben beantwoord.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris, de burgemeester

N. Plantinga H.F. van Oosterhout